

Što je važno za polazak djeteta u jaslice / vrtić?

- mali savjeti iz prakse

Na početku smo pedagoške 2020. - 2021. godine, a ona za dio roditelja i djece koja se po prvi put uključuju u jaslice ili vrtiće donosi određene promjene u svakodnevnom životu.

Za roditelje, skrbnike važno je pri tome istaći nekoliko informacija i savjeta.

Polazak djeteta u jaslice velika je promjena u životu obitelji, a osobito djeteta.

Dijete dolazi u novo okruženje, novi prostor, susreće nove odrasle osobe, igračke, drugu djecu, hranu, ritam života od dolaska u ustanovu do odlaska iz nje.

Za navedene promjene potrebno je prilagoditi se, a to je proces koji je kod svakog djeteta različit po intenzitetu i trajanju.

Vrijeme prilagodbe djeteta na nove životne okolnosti najčešće ovisi o:

- samom djetetu (njegovoj dobi, osobinama, navikama);
- o stavu i odnosu roditelja prema jaslicama (Vaše povjerenje kao i mogući strahovi i nesigurnost, prenose se i na dijete);
- o zdravlju djeteta (dijete koje u vrijeme privikavanja izostaje, kad se vrati ponovno je u situaciji kojoj se mora privikavati).

Koliko traje vrijeme privikavanja?

Privikavanje traje različito kod svakog djeteta, a a obično traje od nekoliko tjedana do nekoliko mjeseci što se rjeđe događa.

Najveći broj djece uspješno se privikne na jaslice u razdoblju od dva do tri tjedna. Važno je kontinuirano dovesti dijete cijelo vrijeme, jer ako ga samo jedno ostavite kod kuće u razdoblju privikavanja može pomisliti može pomisliti da tako može svaki dan i privikavanje će biti duže i teže.

Kako djeca reagiraju?

Tijekom privikavanja možemo očekivati neke promjene u ponašanju djeteta koje mogu zabrinuti roditelje i navesti ih da odustanu od jaslica. Dijete se bori

za ono što je imalo do sada, do dolaska u jaslice / vrtić , a to je odrasla osoba – najčešće majka koju je imalo za sebe cijeli dan.

Dijete će isprobavati različita ponašanja koja su mu do sada osiguravala Vašu pažnju, a zatim i mnoga nova ponašanja, a sve s istim ciljem.

Dijete tako može gorko plakati duže vrijeme, grčevito se hvatati za roditelja tijekom odvajanja, udarati, gristi, povraćati i na druge načine glasno protestirati.

Može negodovati povlačenjem, odbijanjem hrane, nespavanjem, prestankom komunikacije – šutnjom i slično kako u jaslicama / vrtiću tako i kod kuće, a moguće je i tzv. regresivno ponašanje kad npr. dijete koje je već znalo kontrolirati nuždu, odjednom opet treba pelene ili ako je odbacilo dudu i bočicu, iste ponovno traži ili ako je nedavno prohodalo, sad ponovno samo puže. Ovo nisu česte pojave, ali se događaju.

Moguće je da dijete ne pokazuje nikakve poteškoće, čak je oduševljeno nekoliko dana novom situacijom, a onda odjednom više ne želi ići u jaslice / vrtić jer je uočilo kako to nije samo posjeta, nego stalnost, da će tako biti svaki dan u tjednu.

Sve su ove teškoće prolazne i ne ostavljaju trajne posljedice na fizičko i psihičko zdravlje djeteta.

Što trebate učiniti prije polaska djeteta u jaslice / vrtić?

- potpisati Ugovor o pravima i obvezama davatelja i korisnika usluga na razini ustanove kroz izabrani odgojno – obrazovni program;
- obaviti liječnički pregled kod liječnika – pedijatra i dostaviti potvrdu o zdravstvenom statusu djeteta u ustanovu koju može preuzeti odgojiteljica predškolske djece skupine u koju je dijete uključeno ili zdravstvena voditeljica;
- upoznati se sa organizacijom života i rada ustanove tijekom djetetova boravka u njoj kao i mogućnostima međusobne suradnje roditelja, odgojitelja i stručnih suradnika.

Što treba ponijeti prvi dan u jaslice / vrtić?

- potvrdu liječnika – pedijatra ili liječnika obiteljske medicine o zdravstvenom statusu djeteta, ukoliko ju niste predali ranije;
- ruksak sa preobukom (dio odjeće u slučaju potrebe promjene iste tijekom dana);
- pelene, vlažne maramice, kreme (za djecu u jaslucama);
- papuče;
- bočica, duda (za djecu u jaslucama), a sve to u ruksaku uz Vaš osmijeh i optimizam.

Na što se dijete mora prilagoditi?

- odvojenost od roditelja na dulje vrijeme;
- susret s većim brojem nepoznatih osoba (odrasli – odgojitelji, ostali zaposlenici ustanove, druga djeca);
- novi prostori, drugačiji krevetići, igračke;
- odstupanja od dosadašnjih navika (promjene dnevnog ritma);
- dijeljenje igračaka s drugom djecom.

Na navedene promjene emocionalnoj burnije reaguju manja djeca, djeca jasličke dobi, ali događa se to i kod djece vrtićke dobi.

Djeca vrtićke dobi mogu se žaliti na bolove u trbuhu, mogu povraćati, imati glavobolje, poteškoće sa spavanjem, slabiji tek kod konzumacije hrane i slično.

Najčešće ponašajne reakcije djece

- Plakanje, vrištanje, udaranje, odbijanje kontakata, aktivnosti, jela, spavanja. Mogu biti pasivni promatrači, držati se svoje drage igračke (tzv. prijelazni objekti), dudu i biti mirni u nekom od prostora sobe dnevnog boravka.

Ovakve reakcije najčešće se javljaju odmah nakon odvajanja i traju onoliko koliko je djetetu potrebno da se prilagodi novoj situaciji.

Te će reakcije nestati kada se dijete prilagodi novoj sredini, odnosno kada se bude osjećalo sigurno.

Za to je potrebno vrijeme, strpljenje i dosljednost u ponašanju kako roditelja tako i odgojitelja.

Savjeti važni kod jutarnjeg rastanak s djetetom u jaslicama / vrtiću

Roditelji trebaju biti smireni, ne pokazivati svoju zabrinutost ili žalost što ga ostavljaju.

Dijete će to osjetiti pa će se i ono tako osjećati.

Rastanak s djetetom treba biti kratak i topao.

Dugo smirivanje djeteta ili ponovno vraćanje se ne preporuča jer će dijete ubuduće plakati duže očekujući roditeljev povratak.

Djeca jako dobro prepoznaju roditeljeve emocije. Stoga je važno da roditelji budu sigurni u svoju odluku da dijete polazi u jaslice / vrtić i da o ustanovi i odgojiteljicama imaju pozitivan stav.

Ukoliko dijete osjeti da je roditelj nesiguran i tužan, takvo će biti i ono.

Teže se prilagođavaju djeca koja nemaju redoviti dolazak u jaslice / vrtić , djeca čije su majke kod kuće s drugom djecom, djeca koja su povučena i sramežljiva ili pak teže odgojiva djeca.

Odvajanje teško podnose i ona djeca koja su prezaštićena od strane roditelja ili se do tada nisu nikada odvajala od njih.

Važno je svakodnevno razmjenjivanje informacija s odgojiteljima i ostvariti dobar kontakt. Odgojitelji postaju važne osobe u životu djeteta i ono će biti smirenije i osjećat će se sigurnije ako vidi da njegovi roditelje imaju međusobno dobar odnos s odgojiteljima.

Djetetove burne reakcije pri prvim rastancima potvrda su da smo djetetu važni.

Roditelj je djetetu sigurnost u koju se može vratiti kada se osjeti nesigurno i iz koje može ići u nova istraživanja svoje okoline.

Tijekom odrastanja postoji niz razdoblja u kojima je potrebno pustiti dijete, ali je važno znati da time ne prestaje povezanost roditelja i djeteta. Ona je utkana u dijete od najranije dobi, a djetetovo otvaranje prema svijetu oko sebe i rastuća samostalnost je ne mogu narušiti.

U zaključku:

- **bilo bi dobro planirati nekoliko dana godišnjeg odmora u prvim danima pedagoške 2020. - 2021. godine kako biste bili s djetetom u razdoblju prilagodbe;**
- **omogućite djetetu produženje boravka u jaslicama / vrtiću, shodno mogućnostim, prvih dana boravka u ustanovi;**
- **omogućite djetetu da, ako to želi, ponese u jaslice / vrtić omiljenu igračku ili neki drugi tzv. prijelazni predmet koji će mu davati osjećaj sigurnosti;**
- **izbjegavajte preduga i pretjerano emocionalna opraštanja s djetetom - time bespotrebno opterećujete sebe i dijete;**
- **dođite po dijete u vrijeme u koje ste mu obećali doći. Nemojte kasniti jer, ukoliko se ne držite dogovora, dijete će postati nesigurno i nepovjerljivo;**
- **u tijeku prilagodbe važan je redoviti dolazak u jaslice / vrtić jer izostajanjem djeteta, ako nije bolesno, vrijeme prilagodbe se produžava.**

U ime cijelog tima Dječjeg vrtića Maslačak, Belišće i svoje osobno ime zahvaljujem Vam na povjerenju i suradnji koju ćemo imati na obostarnu korist i zadovoljstvo.

Uz sloga ustanove koji glasi: „ODGOJ JE NAJBOLJE NASLJEĐE!“, svako dobro i poštovanje.

Pripremio: Zdenko Glasovac, prof.